Qishloq hayoti

2018 йил — Фаол тадбиркорлик, инновацион гоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили

O`zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan | 2018-yil 6-fevral, seshanba 15 (8878)-son | web sayt: www.qishloqhayoti.uz

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТУРИЗМ САЛОҲИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН ҚУЛАЙ ШАРОИТЛАР ЯРАТИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ТАШКИЛИЙ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Республиканинг туризм салоҳиятини, биринчи навбатда инвестицияларни фаол жалб қилиш, соҳага инновацион ғоя ва технологияларни жорий этиш, шунингдек, мамлакатнинг бой табиий, маданий ва тарихий меросининг мавжуд ресурслари ва имкониятларидан ҳар томонлама фойдаланиш ҳисобига ривожлантириш учун янада қулай шароитлар яратиш мақсадида:

1. 2018 йил 10 февралдан бошлаб Исроил давлати, Индонезия Республикаси, Корея Республикаси, Малайзия, Сингапур Республикаси, Туркия Республикаси ва Япония фуқаролари, шунингдек, Ўзбекистон Республикасига мунтазам авиақатновларни амалга оширувчи хорижий авиакомпаниялар ҳаво кемалари экипажининг аъзолари учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудига кирган кундан эътиборан 30 кунлик муддатга визасиз режим белгиласин.

2. 2018 йил 10 февралдан бошлаб фуқаролари учун Ташқи ишлар вазирлигига туристик ваучерни ёхуд Ўзбекистон Республикасига таклиф қилаётган юридик ёки жисмоний шахснинг мурожаатномасини тақдим этишга оид талаб бекор қилинишини ҳамда ҳужжатларни қабул қилиш куни ҳисобга олинмаган ҳолда икки иш куни мобайнида визани расмийлаштиришни назарда тутадиган туризм визаларини расмийлаштиришнинг соддалаштирилган тартиби жорий қилинадиган мамлакатлар рўйхати 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат персоналлаштириш маркази Ташқи ишлар вазирлиги, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси, Молия вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 2018 йил 1 июлдан бошлаб электрон кириш визаларини бериш тизими ишга туширилишини таъминласин.

(Давоми 2-саҳифада)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

2018-2022 ЙИЛЛАРДА АҲОЛИ ПУНКТЛАРИНИ БОШ РЕЖАЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАШ, ШУНИНГДЕК, ШАҲАРСОЗЛИК СОҲАСИДА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАШ СИФАТИНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Кейинги йилларда республикада турар жойлар ва ижтимоий-маиший объектлар қурилишини ривожлантириш ҳамда муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмаларини янгилаш ҳисобга олинган ҳолда аҳоли пунктларини шаҳарлар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг замонавий архитектура қиёфасини шакллантирувчи шаҳарсозлик ҳужжатлари билан таъминлаш юзасидан комплекс чора-тадбирлар тизимли асосда амалга оширилмоқда.

Амалга оширилган ишлар натижасида республиканинг 96 та шаҳри ва 87 та шаҳар посёлкаси бош режалар билан таъминланди, 550 та қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларни архитектура-режалаштириш жиҳатидан ташкил этиш лойиҳаларига эга.

Лойиҳа-қидирув ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш ҳамда республика минтақаларида истиқболли ва иқтисодий самарали инвестиция ечимларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни ташкил этишда уларнинг фаол иштирок этишини таъминлаш мақсадида 26 та етакчи лойиҳа-қидирув ташкилоти ҳамда "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУКнинг 12 та филиали ташкил этилган.

Бироқ шаҳарлар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг шаҳарсозлик ҳужжатлари билан етарли таъминланмаганлиги уларни режали ривожлантириш, ижтимоий-маданий ва ишлаб чиқариш йўналишидаги объектларни оқилона жойлаштириш, ривожлантиришнинг қисқа муддатли, ўрта муддатли ва узоқ муддатли истиқболларини ҳисобга олган ҳолда муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини ривожлантиришга тўсқинлик қилувчи омил бўлиб қолмоқда. Жумладан, 23 та шаҳар ва 994 та шаҳар посёлкаларини, шу жумладан, қисқа муддатли даврда республиканинг 138 та шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларини бош режалар билан таъминлаш талаб этилади.

Лойиҳа-қидирув ташкилотларининг илғор инновацион дастурий ечимлар ва замонавий ахборот базаси билан жиҳозланиши ҳамон етарли эмас, илғор хорижий тажриба сust жорий этилмоқда, тармоқ учун зарур малакага эга бўлган кадрлар тайёрлаш етарли даражада амалга оширилмаяпти, бу, шубҳасиз, лойиҳа маҳсулотлари сифатига таъсир кўрсатмоқда.

Биринчи навбатда, шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, улар билан аҳоли пунктларини ўз вақтида қамраб олишни таъминлаш, лойиҳа ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш ва олий таълим муассасалари томонидан шаҳарсозлик соҳаси мутахассислари тайёрлаш сифатини ошириш борасида шаҳарсозлик соҳасидаги ишларнинг ҳолатини тубдан такомиллаштириш мақсадида:

1. Қуйидагилар:

2018-2022 йилларда республика шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг бош режаларини, шунингдек, қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштириш жиҳатидан ташкил этиш лойиҳаларини ишлаб чиқишнинг йиғма параметрлари 1-иловага мувофиқ;

2018-2022 йилларда республика шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг бош режалари лойиҳаларини ишлаб чиқиш дастурлари 2а ва 2б-иловаларга мувофиқ;

2018-2019 йилларда аҳоли пунктларини батафсил режалаштириш лойиҳалари ишлаб чиқилиши билан бир вақтда қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштириш жиҳатидан ташкил этиш лойиҳаларини ишлаб чиқиш дастури 3-иловага мувофиқ;

ишлаб чиқилаётган шаҳарсозлик ҳужжатлари сифатини яхшилаш, лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини ривожлантириш, шунингдек, шаҳарсозлик соҳасида мутахассислар тайёрлашни такомиллаштириш ва уларнинг малакасини ошириш бўйича комплекс тадбирлар 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 3 февралдаги ПФ-4944-сон Фармони билан тасдиқланган Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини янада такомиллаштиришга доир комплекс чора-тадбирлар дастурига мувофиқ маъмурий-ҳудудий бирликларда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг белгиланган чегаралари ва тузилган хариталари асосида 2019 йил 1 февралгача бўлган муддатда 2020-2022 йилларда аҳоли пунктларини батафсил режалаштириш лойиҳалари ишлаб чиқилиши билан бир вақтда қишлоқ фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштириш жиҳатидан ташкил этиш лойиҳаларини ишлаб чиқиш дастури тайёрланишини ва Вазирлар Маҳкамасига киритилишини таъминласин.

3. Ушбу қарор билан тасдиқланган дастурларни амалга ошириш бўйича буюртмачи функцияси Қорақалпоғистон Республикаси архитектура ва қурилиш қўмитасига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар архитектура ва қурилиш бош бошқармаларига юклансин.

(Давоми 3-саҳифада)

Навоий вилояти — МУНОСАБАТ

Президентимизнинг яқинда эълон қилинган "Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институтини мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармони бизнинг фаолиятимизга ўз вақтида берилган танқидий ва таҳлилий баҳо бўлди.

АЁЛНИНГ ОИЛА ВА ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАНАДИ

Негаки, хотин-қизлар қўмитаси, айниқса, унинг жойлардаги вакиллари аниқ бир мақсад йўлида бирлашмасдан, ҳар бири ўз имкониятидан келиб чиққан ҳолда ишлар эди. Зиммамизга катта вазифалар юклатилган бўлса-да, уларни самарали ечиш имкониятлари яратилмаган ёки чекланган ҳолда ишлашга мажбур эдик. Яъни берилган вазифалар бўйича топшириқларни бажариш механизми тўлиқ яратилмаганди.

Фармонда кўрсатиб ўтилган камчилик ва муаммолар ҳаётий зарурат бўлиб, улардан кўз юмишнинг иложи йўқ. Биз аксарият ҳолларда дуч келадиган асосий муаммо кўмакка муҳтож, оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган хотин-қизлардир. Тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўймоқчи бўлган ёки ишсиз аёлларга ёрдам кўрсатишда муаммо бўлмайди. Аммо, қайсидир маънода боши берк кўчага кириб қолган аёлларга ёрдам кўрсатишда, тан олиб айтишимиз керак, кўпинча ожизлик қилиб қолардик. Уларга молиявий томондан ёрдам кўрсатиш доим ҳам осон кечмасди. Мазкур фармон билан Хотин-қизларни ва оилани қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ташкил этилаётгани ҳамда унинг асосий вазифаси оғир ижтимоий аҳволга тушиб қолган хотин-қизлар ва оилаларга, ногиронлиги бўлган аёлларга моддий ёрдам кўрсатиш, хотин-қизларнинг тадбиркорлик ташаббусларига кўмаклашиш этиб белгиланган бундай муаммоларни ўз вақтида бартараф этиш ечимини топиб берди. Шунинг ўзиёқ имкониятларимизни минг чандон оширяпти десам, муболаға бўлмайди. Негаки, чин дилдан ёрдам қилишни хоҳласанг-у, имкониятинг бўлмаса, жуда ёмон аҳволга тушиб қоласан. Бундай ҳолатлар иш фаолиятимизда кўп учраган.

Фармон билан жорий йил 1 апрелдан бошлаб ФҲДЁ органлари уларнинг никоҳ муносабатларига оид актларни расмийлаштириш, оила институтини мустаҳкамлаш, оилавий ажрашишларнинг олдини олиш билан боғлиқ бўлган асосий фаолият йўналиши бўйича ҳокимликларга бўйсундирилмоқда. Оила ва хотин-қизлар масалаларида тизимли ҳамкорликни таъминлаш мақсадида ФҲДЁ органи, "Оила" марказининг туман бўлими ҳамда хотин-қизлар ва оила масалалари бўйича бошқа тузилмалар фаолиятини назорат қилиш ва мувофиқлаштириш туман ҳокими ўринбосари – хотин-қизлар қўмитаси раиси зиммасига юклатилмоқда. Мазкур ваколат ҳам оила муносабатларини мустаҳкамлашга катта имконият яратади.

Фармонда ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, намунали оилани шакллантириш, унинг маънавий-ахлоқий негизлари ва анъанавий оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш, эрта никоҳларнинг, оилалардаги низоли ҳолатлар ва ажрашишларнинг олдини олиш бўйича ишларнинг самарадорлиги паст эканлигига ҳақли равишда танқидий баҳо берилган. Биз хассис лавозими жорий этилаётгани бу борадаги ишларни самарали йўлга қўйиш имконини беради. Биз энди ҳар бир оилага кириб бора оламиз ва таъсир ўтказиш йўли билан бундай нохуш ҳолатларнинг олдини оламиз.

Бундан ташқари, "Соғлом оила – соғлом жамият" концептуал ғояси ҳамда "Оила жамият ва давлат ҳимоясида" конституциявий принципини кенг тарғиб этиш ва жамиятга сингдириш "Оила" марказининг асосий вазифалари сифатида белгиланган ҳам фаолиятимизни тўғри ва самарали ташкил этишимизда омил бўлади. Шу билан бирга, Хотин-қизлар қўмитаси ҳамда "Оила" марказининг масъулиятини янада ошириш, ваколатлари доирасини аниқ белгилаб олиш мақсадида қўмита ҳамда марказ, уларнинг ҳудудий бўлинмалари раҳбариятининг хотин-қизлар ва оила масалаларини ҳал этишдаги шахсий жавобгарлиги белгиланди.

Шунингдек, фармон билан аёллар маслаҳатхоналари, Зулфия номидаги давлат мукофотини бериш тартибига киритилган ўзгаришлар, "Мўътабар аёл" кўкрак нишонининг таъсис этилиши, комплекс чора-тадбирлар дастури тасдиқлангани давлатимиз раҳбарининг биз, хотин-қизларга ҳурмат-эътибор ифодаси бўлиб, аёлларнинг оила ва жамиятдаги ўрни ҳамда мавқеини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Насиба СОДИҚОВА,
Навоий вилояти ҳокимининг ўринбосари, вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси.

Қашқадарё вилояти — ИННОВАЦИЯ

ҲАМ ТАБИАТГА, ҲАМ ЖАМИЯТГА НАФ

Бугун Қарши шаҳрида бўлсангиз, "Эко транс" номи туширилган юк ташувчи транспорт воситаларини тез-тез учратасиз.

Улар "Қашқадарё эко транс" МЧЖга тегишли машиналар. Мазкур корхона аҳоли томонидан хўжалик ишларида яроксиз деб ҳисобланган қаттиқ маиший чиқиндиларни утилизация қилиш ва қайта ишлашнинг яхлит тизимини йўлга қўйди.

Жамшид НОРҚОБИЛОВ (ЎзА) олган сурат.

Ҳозирда корхона тасарруфидаги 44 та замонавий техника ва транспорт воситаси орқали Қарши шаҳри аҳолисига хизмат кўрсатиляпти.

– Ушбу тизим хизматидан ғоят мамнунмиз, – дейди Қарши шаҳридаги "Маҳоллот" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Маматқул Пўлатов. – "Қашқадарё эко транс" автомашиналари кунда-кун ора кўчаларимизни айланиб, чиқиндиларни тўплаб оляпти. Бу эса, биринчидан, атроф-муҳит мусаффолигига хизмат қилаётган бўлса, иккинчидан, арзон ва беминнат хизматдан аҳоли хурсанд бўляпти.

– Жорий йилда аҳоли хонадонлари ва хўжалик юритувчи субъектлардан чиқиндини ташиб кетиш хизматини йўлга қўйдик, – дейди корхона бош механиги Улуғбек Эрниёзов. – Ҳайдовчиларимиз эрта тонгдан ишга киришади. Ҳудудлар тақсимлаб олинган. Машиналарга ўрнатилган GPS-навигаторлари эса транспорт воситалари ҳаракатини онлайн кузатиш имконини беради. Хизматга чиқишдан олдин транспорт воситалари техник кўрикдан, ҳайдовчилар эса тиббий кўрикдан ўтказилади.

Айни пайтда мазкур корхона хизматидан фойдаланувчилар сони 250 минг нафардан ортди. 62 нафар назоратчи жойларга чиқиб, бевосита мижозлар билан иш олиб боряпти. Кейинчалик хизмат кўрсатиш қамровини янада кенгайтириш, кўзда тутилган.

Йиғиб олинган чиқиндиларни қайта ишлаш иккинчи босқичда амалга оширилади. Айни пайтда чиқиндилар белгиланган жойда жамланмоқда. Бунинг учун зарур полигон шаҳардан, аҳоли яшаш манзилидан анча йироқ ҳудудда барпо этилди. Шу билан бирга, бу ерда қайта ишлаб бўлмайдиган чиқиндиларни утилизация қилиш чоралари ҳам кўриляпти.

– Чиқиндидан тайёр маҳсулот олишни кўзда тутувчи лойиҳамизнинг иккинчи босқичи доирасида ҳам ишларни бошлаб юборганмиз, – дейди корхона раҳбари Улуғбек Зиёдуллаев. – Завод барпо этиш учун 30 гектар ер ажратилди. Ўтган йили мажмуамизнинг саралаш цехини қуриб битказдик. Ушбу цех Хитойдан келтирилган энергиятежамкор ускуна билан жиҳозланди. Хорижлик мутахассислар билан синов ишларини муваффақиятли амалга оширдик.

Завод ишлаб чиқариш цехларининг қурилиши йил якунига қадар тугалланиши кўзда тутилган. Бу ерда беш хил маҳсулот тайёрлашни ташкил этиш режалаштирилмоқда. Хусусан, шох-шабба ва хазонга кўмир қўшиб, брикет ҳосил қилинади. Бундан ташқари, қурилиш чиқиндисидан шлакоблок, қоғоз чиқиндисидан картон, резина маҳсулот ва шинадан пиромиз, яъни суюқ ёқилғи, пластик идишлардан синтефон – синтетик тола ишлаб чиқарилади.

Бугунги кунда истеъмол бозорида ушбу маҳсулотларга талаб юқорилигини ҳисобга олсак, корхонанинг келажаги порлоқлиги, шубҳасиз.

Ҳусан ТЕМИРОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Мамлакатимизнинг бой сайёҳлик имкониятлари
Президентимизнинг мазкур фармони туризмни жадал ривожлантириш учун қулай муҳит яратишга хизмат қилади.

www.qishloqhayoti.uz info@qishloqhayoti.uz

«Qishloq hayoti»
2018-yil 6-fevral, seshanba **15 (8878)-son**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТУРИЗМ САЛОҲИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН ҚУЛАЙ ШАРОИТЛАР ЯРАТИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ТАШКИЛИЙ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-саҳифада)

4. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги “Миллий туризм маҳсулотини тарғиб қилиш маркази” ДУК Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги “Миллий PR-маркази” ДУК этиб қайта ташкил этилсин, унга республиканинг туризм салоҳиятини тарғиб қилишни ташкил этиш бўйича вазифалар юклатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси бюджетдан ташқари Туризм соҳасини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан:

2018 йил 1 мартига қадар “Миллий PR-маркази” ДУК учун замонавий ва юқори технологик суратга олиш ускуналари, автотранспорт воситалари, шу жумладан юқори ўтиш қобилиятига эга бўлган автотранспорт воситаларини сотиб олишни ўз ичига олувчи зарурий моддий-техник базаси яратилишини, шунингдек, ижара тўловисиз зарурий хоналар ажратилишини;

2018 йил 1 апрелига қадар ижодий ва суратга олиш гуруҳларини, шу жумладан хорижий мутахассисларни жалб қилиш йўли билан шакллантиришни, шунингдек, уларни таъминлаш ва моддий рағбатлантириш учун зарурий маблағлар ажратилишини;

шакллантирилган ижодий ва суратга олиш гуруҳларининг сценарийлар ва суратга олиш ишлари концепциясини ишлаб чиқиш, республика ҳудудларига ижодий экспедициялар ва хизмат сафарлари, шунингдек, мамлакатнинг туризм салоҳиятини тарғиб қилиш бўйича материалларни тайёрлайдиган бошқа ижодий гуруҳлар фаолиятини доимий асосда, шу жумладан аутсорсинг орқали молиялаштирилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Ўзбекистон “Маҳалла” хайрия жамоат фонди ҳамда Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш “Нуроний” жамғармасининг қуйидаги аҳоли қатламлари учун республика ҳудудлари бўйлаб туризм-экскурсия турлари ташкил этилишини кўзда тутувчи “Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қил!” ички туризмни ривожлантириш дастурини (кейинги ўринларда – Дастур) амалга ошириш тўғрисидаги таклифи маъқулласин:

таълим муассасалари ўқувчилари учун – таътил даври ва дам олиш кунларида;

ташкилотлар ходимлари учун – дам олиш кунларида, умуммиллий байрамлар ва таътил кунларида, айниқса, туризм мавсуми суст даврда;

аҳолининг ижтимоий заиф қатламлари, пенсионерлар, уруш ва меҳнат фахрийлари учун – санаторий-курортларда дам олишдан фаол фойдаланган ҳолда йил давомида;

кексалар, ёш оилалар, фуқаролар йиғинлари фаоллари, хотин-қизлар ва бошқа жамоат бирлашмалари вакиллари учун – туризм мавсуми суст даврда.

6. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси:

бир ой муддатда Дастурни амалга ошириш бўйича амалий чора-тадбирлар режасини тасдиқлаш учун киритсин;

Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда туризм хизматлари кўрсатувчи тадбиркорлик субъектларининг сифат, хавфсизлик ва нархларнинг рақобатбардошлиги мезонларидан келиб чиқиб Дастурда иштирок этиш ҳамда уларнинг Дастурни амалга ошириш доирасида ўзаро ҳамкорлик қилиш механизмларини белгиласин;

2018 йилнинг 1 мартига қадар ўзининг расмий веб-сайтида Дастурда иштирок этиш шартлари, туризм-экскурсия дастурларини ташкил этиш механизмлари ҳақидаги, ҳамкор ташкилотчилар ва улар томонидан кўрсатиладиган хизматлар рўйхатлари ҳамда бошқа зарурий маълумотларни жойлаштирсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда Ўзбекистон Республикасининг тузилган халқаро шартномаларини мазкур Фармоннинг талабларига мувофиқ қайта кўриб чиқилишини таъминласин.

8. Қуйидагилар:

а) асосий фаолият тури тематик хиёбонлар хизматларини ташкил қилиш бўлган юридик шахсларни улар томонидан тематик хиёбонлар фойдаланишга топширилган кундан эътиборан 3 йил муддатга – юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи, ер солиғи ва мол-мулк солиғи, шунингдек, ягона солиқ тўловини тўлашдан;

б) тематик хиёбонлар, меҳмонхона ва бошқа жойлаштириш воситаларини 2022 йилнинг 1 январига қадар – белгиланган тартибда тасдиқланадиган рўйхатларга кўра тематик хиёбонлар, меҳмонхона ва бошқа жойлаштириш воситаларини қуриш, қайта таъмирлаш ва жиҳозлаш учун Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқарилмайдиган асбоб-ускуналар, техника, хом ашё, бутловчи буюмлар ва эҳтиёт қисмлар, қурилиш ва бошқа материалларни олиб кириш учун божхона тўловларини тўлашдан (божхона расмийлаштируви учун йиғимлардан ташқари);

в) туризм соҳасидаги тадбиркорлик фаолияти субъектларини 2022 йил 1 январга қадар – Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кирилаётган:

ҳайдовчи билан биргаликда 8 ва ундан ортиқ кишини ташишга мўлжалланган туризм тоифасига оид транспорт воситалари;

дор (осма) йўлларни, тоғ-чанғи кўтаргичлар, фуникулёрлар ва бошқа ўхшаш объектлар ва иншоотларни қуриш, қайта таъмирлаш ва жиҳозлаш учун асбоб-ускуналар, механизмлар ва эҳтиёт қисмлар, шунингдек, аэростатлар (ҳаво шарлари), мотор қайиқ ва квадроцикллар учун белгиланган тартибда тасдиқланадиган рўйхатларга кўра божхона тўловларини тўлашдан (божхона расмийлаштируви учун йиғимлардан ташқари) озод этилсин.

9. Қорақалпоғистон Республикасида рўйхатга олиниб, лицензияга эга бўлган туризм операторларига истисно тариқасида экстремал турларни ташкил қилиш учун двигатель ҳажми 2,4 л. дан кам бўлмаган юқори ўтиш қобилиятига эга бўлган олиб кирилаётган транспорт воситаларига автотранспорт воситаларини рўйхатга олиш бўйича алоҳида давлат рақами серияси ни бериш тизими жорий этилади.

Фармон қабул қилиниши билан республикада “Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қил!” номи остида мамлакат бўйлаб таништирув саёҳатлари ва турларини ташкиллаштиришнинг кенг миқёсли дастури ишга туширилмоқда, унинг доирасида бир миллионга яқин фуқароларимиз, шу жумладан ўқув муассасаларининг ўқувчилари ва талабалари, ногирон болалар ва кам таъминланган оилалар фарзандлари, ишчилар, нафақахўрлар, маҳалла фаоллари, аёллар ва аҳолининг бошқа қатламлари ҳам мамлакат бўйлаб саёҳат қилиш имконига эга бўладилар.

Туризм соҳасидаги тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш мақсадида меҳмонхоналар, улар бўйидаги йўл, муҳандислик ва коммуникация инфратузилмаларини қуриш бўйича инвестиция лойиҳаларини биргаликда молиялаштириш учун туризм соҳаси тадбиркорлик субъектларига кредит маблағларини ажратиш мақсадида Ўзбекистон Тикланиш ва тараққиёт жамғармасининг кредит линияларини очиш назарда тутилган.

Асосий фаолияти тематик хиёбонлар хизматларини ташкиллаштиришдан иборат бўлган юридик шахслар тематик истироҳат боғларини фойдаланишга топшириш санасидан бошлаб 3 йил муддатга юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи, ер солиғи ва мол-мулк солиғини ҳамда ягона солиқ тўловини тўлашдан озод этилади.

Шунингдек, тематик хиёбонлар, меҳмонхоналар ва бошқа жойлаштириш воситаларини қуриш, реконструкция қилиш ва жиҳозлаш учун тематик хиёбонлар, меҳмонхоналар ва бошқа жойлаштириш воситалари томонидан 2022 йил 1 январгача олиб кирилаётган жиҳозлар, техника, хом ашё, бутловчи буюмлар ва захира қисмлари ва қурилиш материаллари ва Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқарилмайдиган бошқа материаллар божхона тўловларидан озод этилади.

Бундан ташқари, туризм соҳасида фаолият юритадиган тадбиркорлик субъектлари республика ҳудудига олиб кирилаётган туристик тоифадаги транспорт воситалари ҳамда канат йўли, тоғ-чанғи кўтаргичлар, фуникулёрлар ва бошқа шунга ўхшаш объект ва иншоотларни қуриш, реконструкция қилиш ва жиҳозлаш учун жиҳозлар, механизмлар ва захира қисмлари, шунингдек, ҳаво шарлари, аэростатлар, квадроцикллар ва моторли қайиқлар учун 2022 йил 1 январгача божхона тўловларидан озод этилади.

Фармон билан Қорақалпоғистон Республикасида рўйхатга олинган лицензияга эга бўлган туризм операторларига истисно тариқасида экстремал турларни ташкил қилиш учун олиб кирилаётган двигатели ҳажми 2,4 л. дан кам бўлмаган юқори ўтиш қобилиятига эга бўлган транспорт воситаларига автотранспорт воситаларини рўйхатга олиш бўйича алоҳида давлат рақами серияси ни татбиқ этган ҳолда ва улардан фақатгина Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудида фойдаланиш шарти билан 5 йил муддатга бўлиб-бўлиб тўлаш орқали амалдаги ставканинг 25 фоизи миқдорида бож тўловларини тўлашга рухсат этилсин.

10. Белгилансинки:

2018 йилнинг 1 январидан эътиборан туризм маҳсулотларини сотиш ва/ёки туризм хизматларини онлайн брон (банд) қилиш бўйича хизмат кўрсатувчи хўжалик юритувчи субъектларнинг солиққа солинадиган базаси электрон хизматларни, жумладан, электрон тўловлар, брон (банд) қилиш, эквайринг ва бошқа хизматларни, шунингдек, туризм хизматларининг замонавий турларини таклиф қилувчи ихтисослаштирилган интернет-сайтлар ва порталларни йўлга қўйишга йўналтирилган харажатлар миқдорига камайтирилади;

жамоат жойларида Интернет тармоғига симсиз бепул уланиш ҳудудларини (Wi-Fi) барпо этган операторлар, провайдерлар ва бошқа хўжалик юритувчи субъектлар фойдаланувчиларнинг шахсини мажбурий тартибда аниқлаган ҳолда тегишли сифатдаги уланишни таъминлашлари лозим;

ўз ҳудудида Интернет тармоғига симсиз бепул уланиш ҳудудларини (Wi-Fi) ўрнатган хўжалик юритувчи субъектларнинг солиқ солинадиган базаси, шу жумладан ягона солиқ тўлови бўйича базаси тегишли сифатдаги симсиз уланиш ҳудудини кенгайтириш учун асбоб-ускуналарни харид қилиш ва интернет-трафикни сотиб олишга йўналтирилган харажатлар миқдорига камайтирилади;

жамоат жойларида Интернет тармоғига симсиз бепул уланиш ҳудудларини (Wi-Fi) барпо этган операторлар, провайдерлар ва бошқа хўжалик юритувчи субъектларга бундай ҳудудларни ташкил этган жойларда 18 кв.м.дан ортиқ бўлмаган ўлчамдаги реклама баннери ёки ромларини ўрнатиш ҳуқуқи беғараз асосда ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг тегишли рухсатларини олмасдан тақдим этилади;

Интернет тармоғига симсиз бепул уланиш ҳудудларида (Wi-Fi) тақдим этилаётган хизматлар сифатини назорат қилиш Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳузуридаги Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари соҳасида назорат бўйича давлат инспекцияси томонидан амалга оширилади.

11. Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ва Инвестициялар бўйича давлат қўмитасининг меҳмонхоналарни, туташ йўл, муҳандислик ва коммуникация инфратузилмаларини қуриш бўйича инвестиция лойиҳаларини биргаликда молиялаштириш учун Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармасининг 200 миллион АҚШ доллари миқдоридаги кредит линиясини очиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси икки ой муддатда тижорат банклари томонидан тадбиркорлик субъектларига қуйидаги шартларда кредитлар ажратилиши учун уларга кредит линияларини очсин:

меҳмонхоналар ва туташ йўл, муҳандислик ва коммуникация инфратузилмалари объектлари учун импорт ускуналар ва технологияларни харид қилиш учун кредит муддати 15 йилни (имтиёзли давр – 5 йил) ташкил қилади. Мақсадли кредит линиясининг маблағлари ҳисобига битта мижоз учун ажратиладиган кредит ҳажми лойиҳа қийматининг 50 фоизидан ошмаслиги лозим;

кредитлар ваколатли тижорат банкларининг инвестиция лойиҳасини амалга оширишнинг иқтисодий ва молиявий мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги ижобий қарорлари асосида берилади. Бунда, бир қарз олувчига бериладиган кредит миқдори битта инвестиция лойиҳаси учун 10 миллион АҚШ долларидан ошмаслиги лозим.

12. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясининг “Dunyo Bo‘ylab” телеканали Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитасининг ички туризм, дам олишнинг фаол турлари ва спорт туризмини ривожлантириш, маданий мерос объектлари ва табиий бойликлар, шу жумладан муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларни сақлаш ва улардан фойдаланиш бўйича ўтказиладиган тадбирларни ёритиш масалалари бўйича бош ахборот ҳамкори сифатида белгилансин.

13. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси манфаатдор вазирлик ва идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда ўн кунлик муддатда мазкур Фармонни ҳисобга олган ҳолда кириш туризмини ривожлантириш, ички туризмнинг жадал ривожланишини таъминлаш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитасининг ваколатлари ва тузилмасини қайта кўриб чиқиш бўйича чора-тадбирларни назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорларининг лойиҳаларини ишлаб чиқсин ва киритсин.

14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларига 2-иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонунчиликка мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Вазирлик ва идоралар бир ой муддатда улар томонидан қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу Фармон билан мувофиқлаштирсин.

16. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири – Туризмни ривожлантириш бўйича мувофиқлаштирувчи кенгаш раиси А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С.Р.Холмурадов ва Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитасининг раиси А.А.Абдухакимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш.МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2018 йил 3 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТУРИЗМ САЛОҲИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН ҚУЛАЙ ШАРОИТЛАР ЯРАТИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ТАШКИЛИЙ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИГА ШАРҲ

Ўзбекистон Республикаси бой маънавий-маданий меросга, турли-туман тарихий-археологик объектларга, қулай табиий-иқлим шароитига ва кўп тармоқли ижтимоий инфратузилмага эга бўлиб, бу эса туризмнинг турли шаклларини илдам ривожлантириш учун барча зарур шарт-шароитларни яратади.

Қисқа вақт ичида республикада туристик соҳани ривожлантириш бўйича қатор чора-тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, Ўзбекистоннинг туризм салоҳиятини комплекс равишда ривожлантиришга йўналтирилган 20 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди, улар ўз навбатида туризм соҳасидаги янги давлат сиёсатига асос бўлди, туризм соҳасидаги субъектларга аҳамиятли тарзда солиқ ва божхона имтиёзлари ва афзалликларини берди.

Шу билан бир қаторда, соҳада бир қатор ҳал этилмаган масалалар мавжудлиги, шу жумладан хорижий фуқаролар учун виза ва паспорт режимини либераллаштириш ишлари секин олиб борилаётганлиги, улар учун электрон кириш визаларини расмийлаштириш имконияти мавжуд эмаслиги, бой ички ва зиёрат туризмлари салоҳиятидан суст фойдаланилганлиги, инвестициялар, хусусан, хорижий инвестициялар секин жалб этилаётганлиги сабабли туризм инфратузилмасининг етарлича ривожланмаганлиги, шунингдек, ахборот-коммуникация технологиялари етарлича татбиқ этилмаётганлиги соҳанинг ривожланишига тўсқинлик қилмоқда.

Қайд этиб ўтилган масалаларни ҳал қилиш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси туризм салоҳиятини ривожлантириш учун қулай шароитлар яратиш бўйича қўшимча ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони** қабул қилинди.

Мазкур Фармонда Исроил давлати, Индонезия Республикаси, Корея Республикаси, Малайзия, Сингапур Республикаси, Туркия Республикаси ва Япония фуқаролари, шунингдек, Ўзбекистон Республикасига мунтазам авиақатновларни амалга оширувчи хорижий авиакомпаниялар ҳаво кемалари экипажининг аъзолари учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудига кирган кундан эътиборан 30 кунлик муддатга визасиз режим белгиланиши кўзда тутилган.

Шунингдек, Европа иттифоқи, Шарқий Осиёнинг бир қатор давлатлари ва Яқин Шарқ мамлакатларининг, ҳамда Ҳиндистон Республикаси, Канада, Янги Зеландия, Америка Қўшма Штатлари каби 39 та мамлакат фуқаролари учун Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигига туристик ваучерни ёхуд Ўзбекистон Республикасига таклиф қилаётган юридик ёки жисмоний шахснинг мурожаатномасини тақдим этишга оид талаб бекор қилинишини ҳамда ҳужжатларни қабул қилиш куни ҳисобга олинмаган ҳолда икки иш куни мобайнида визани расмийлаштиришни кўзда тутадиган туризм визаларини расмийлаштиришнинг 2018 йил 10 февралдан эътиборан соддалаштирилган тартиби киритилди.

Мамлакатнинг туристик, маданий, табиий ва спорт салоҳиятини тарғиб қилиш бўйича ишларни янада фаоллаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги “Миллий туризм маҳсулотини тарғиб қилиш маркази” ДУК Ўзбекистон Республикаси Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги “Миллий PR-маркази” ДУК сифатида қайта ташкил этилди ҳамда унга республиканинг туризм салоҳиятини тарғиб қилишни ташкил этиш бўйича вазифалар юклатилди.

Шу билан бирга, 2018 йилнинг 1 июлидан эътиборан бир қатор хорижий мамлакатлар фуқаролари учун электрон кириш визаларини берилиши ва ундан фойдаланиш тартиби ва шартлари ишлаб чиқилиши ва амалиётга тадбирлар ишлаб чиқилиши ва амалиётга киритилиши кўзда тутилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йилнинг 1 мартига қадар ўзининг расмий веб-сайтида Дастурда иштирок этиш шартлари, туризм-экскурсия дастурларини ташкил этиш механизмлари ҳақидаги, ҳамкор ташкилотчилар ва улар томонидан кўрсатиладиган хизматлар рўйхатлари ҳамда бошқа зарурий маълумотларни жойлаштирсин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда Ўзбекистон Республикасининг тузилган халқаро шартномаларини мазкур Фармоннинг талабларига мувофиқ қайта кўриб чиқилишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йилнинг 1 январидан эътиборан туризм маҳсулотларини сотиш ва/ёки туризм хизматларини онлайн брон (банд) қилиш бўйича хизмат кўрсатувчи хўжалик юритувчи субъектларнинг солиққа солинадиган базаси электрон хизматларни, жумладан, электрон тўловлар, брон (банд) қилиш, эквайринг ва бошқа хизматларни, шунингдек, туризм хизматларининг замонавий турларини таклиф қилувчи ихтисослаштирилган интернет-сайтлар ва порталларни йўлга қўйишга йўналтирилган харажатлар миқдорига камайтирилиши ва ундан фойдаланиш шарти билан 5 йил муддатга бўлиб-бўлиб тўлаш орқали амалдаги ставканинг 25 фоизи миқдорида бож тўловларини тўлашга рухсат этилиши белгиланди.

Фармонда белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши ички ва зиёрат туризмларини жадал ривожлантириш ва уларнинг бой салоҳиятидан ҳар томонлама фойдаланиш учун янада қулай шароитлар яратади.

Юртимизнинг обод ва кўркам қиёфаси учун
Давлатимиз раҳбари томонидан қабул қилинган мазкур ҳужжат аҳолининг қулай ва фаровон яшашини таъминлайди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

2018-2022 ЙИЛЛАРДА АҲОЛИ ПУНКТЛАРИНИ БОШ РЕЖАЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАШ, ШУНИНГДЕК, ШАҲАРСОЗЛИК СОҲАСИДА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАШ СИФАТИНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-саҳифада)

4. Қуйидагилар:

"ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК – шаҳарлар ва шаҳар посёлкаларининг бош режалари лойиҳаларини ишлаб чиқувчи;

"ТошкентбошпланЛИТИ" ДУК – Тошкент ва Самарқанд шаҳарлари, Тошкент вилояти шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг бош режалари лойиҳаларини ишлаб чиқувчи;

"Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖ – қишлоқ жойларда қишлоқлар, овуллар ва шаҳар посёлкаларининг бош режаларини, қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштириш жиҳатидан ташкил этиш лойиҳаларини ва улар таркибида батафсил режалаштириш лойиҳаларини ҳамда ушбу батафсил режалаштириш лойиҳалари учун топогеодезия хариталарини ишлаб чиқувчи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 майдаги "Лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2946-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган минтақавий етакчи лойиҳа-қидирув ташкилотлари – лойиҳага кўра аҳоли сони 20 минг кишидан кам бўлган шаҳар посёлкаларининг бош режаларини ишлаб чиқувчилар;

"ЎзГАШКЛИТИ" ДУК – топографиягеодезия ишларини ва шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун муҳандислик-геология қидирувларини ижро этувчи этиб белгилансин.

5. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, Молия вазирлиги ва Иқтисодиёт вазирлиги Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг асосланган ҳисоб-китоблари бўйича ҳар йили Давлат бюджети ва Ўзбекистон Республикасини ривожлантириш Давлат дастури лойиҳаларини шакллантиришда ушбу қарор билан тасдиқланган лойиҳаларни амалга оширишни молиялаштиришга белгиланган тартибда зарур маблағларни назарда тутсинлар.

6. Белгилаб қўйилсинки:

лойиҳага кўра аҳоли сони 20 минг кишидан кам бўлган шаҳарлар ва шаҳар посёлкаларининг бош режалари, қоидага кўра, энг яхши таклифларни танлаб олиш асосида аниқланадиган ушбу қарорнинг 4-бандида кўрсатилган лойиҳа-қидирув ташкилотлари томонидан ишлаб чиқилиши керак;

минтақавий етакчи лойиҳа-қидирув ташкилотлари томонидан ишлаб чиқилган аҳоли пунктларининг бош режалари фақат тегишли равишда "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК ва "ТошкентбошпланЛИТИ" ДУКнинг бош лойиҳа-қидирув ташкилотлари билан келишилгандан кейин тасдиқланиши керак;

Тошкент шаҳри, Тошкент вилояти шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг ҳамда бошқа шаҳарларнинг бош режаларини ишлаб чиқишга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан келишган ҳолда Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси билан тузилган лицензия битимлари асосида архитектура-шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ҳуқуқига лицензия олинмасдан хорижий лойиҳа-қидирув ташкилотлари танлов асосида жалб этилиши мумкин;

Қорақалпоғистон Республикаси архитектура ва қурилиш қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри архитектура ва қурилиш бош бошқармалари ҳузуридаги "Архитектура-режалаштириш бюроси" давлат унитар корхоналари тасдиқланган бош режаларга эга бўлган аҳоли пунктларининг майдони ўн гектардан ортиқ бўлмаган ҳудудларида уларнинг қисмларини батафсил режалаштириш лойиҳаларини ва қуриш лойиҳаларини ишлаб чиқишга ҳақлидир.

7. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси 2а-иловага мувофиқ 2018-2022 йилларда республика шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг бош режаларини ишлаб чиқиш дастури ва 2б-иловага мувофиқ 2018-2022 йилларда республика шаҳар посёлкаларининг бош режалари лойиҳаларини ишлаб чиқиш дастури доирасида шаҳарлар ва шаҳар посёлкаларининг бош режаларини ишлаб чиқиш бўйича потенциал лойиҳа-қидирув ташкилотлари 2018 йил февраль ойи мобайнида белгиланишини, шунингдек, келгуси йилларда кўрсатиб ўтилган дастурларнинг параметрларини тайёрлаш доирасида ҳар йили:

1 декабргача – энг яхши таклифларни танлаб олиш асосида шаҳарлар ва шаҳар посёлкаларининг бош режаларини ишлаб чиқиш бўйича лойиҳа-қидирув ташкилотлари белгиланишини;

1 январгача – шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш бўйича лойиҳа-қидирув ишларининг тасдиқланган манзилли ва титул рўйхатлари тасдиқланишини, кейинчалик лойиҳа-қидирув ташкилотлари билан шартномалар тузилишини;

"ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК, "ТошкентбошпланЛИТИ" ДУК, "Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖ, "ЎзГАШКЛИТИ" ДУК ва минтақавий етакчи лойиҳа-қидирув ташкилотлари билан биргаликда ушбу қарор билан тасдиқланган дастурларда назарда тутилган муддатларда шаҳарлар ва шаҳар посёлкаларининг бош режалари ҳамда қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштириш жиҳатидан ташкил этиш лойиҳалари ишлаб чиқилишини таъминласин;

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси:

"ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК, "ТошкентбошпланЛИТИ" ДУК ва "Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖ билан биргаликда шаҳарсозлик ҳужжатлари амалга оширилишини таъминлаш, шунингдек, шаҳарлар, шаҳар посёлкалари ва қишлоқ аҳоли пунктларини қуришда уларга риоя этилиши юзасидан маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятининг мунтазам равишда мониторингини олиб борсин, кейинчалик мониторинг натижаларини ҳар бир йил якунлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

олий таълим муассасалари базасида мутахассис архитекторлар, лойиҳалаштирувчилар ва қурувчиларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни такомиллаштириш ташкил этилишини назарда тутган ҳолда "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК, "ТошкентбошпланЛИТИ" ДУК, "Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖ ва минтақавий лойиҳа-қидирув ташкилотлари томонидан ишлаб чиқиладиган шаҳарсозлик ҳужжатлари сифати оширилишини таъминласин;

уй-жойлар, ижтимоий соҳа объектлари, муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмаларини қуришда шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларига риоя этилиши устидан қатъий назорат ўрнатсин.

9. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари:

турар жойлар, ижтимоий соҳа объектлари ва инфратузилманинг намунавий лойиҳалари асосида шаҳарлар, шаҳар посёлкалари ва қишлоқ аҳоли пунктлари қурилиши тегишли аҳоли пунктларининг тасдиқланган шаҳарсозлик ҳужжатларига ва зарурат бўлганда уларга белгиланган тартибда киритиладиган тузатишларга қатъий мувофиқ равишда қурилишини;

минтақаларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришни режалаштиришда ва ҳудудларни қуришда шаҳарсозлик ҳужжатлари амалга оширилишини таъминласинлар.

10. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини такомиллаштириш мақсадида белгиланган тартибда:

икки ой муддатда "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК, "ТошкентбошпланЛИТИ" ДУК ва "Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖнинг етакчи лойиҳа-қидирув ташкилотлари тузилмасига ҳудудларни режалаштириш ва қуриш бўйича ҳужжатларни ишлаб чиқиш жараёнида улар фаолиятининг самарадорлигини оширишни, шунингдек, илғор хорижий тажрибани ҳисобга олган ҳолда ҳажм-режалаштириш жиҳатидан лойиҳалаштиришни назарда тутувчи ўзгартиришлар киритилишини;

лойиҳа-қидирув ташкилотлари ва шаҳарсозлик фаолиятининг бошқа иштирокчилари орасида тегишли долзарб ахборотни тезликда ва кенг кўламли тарқатиш имконини берувчи замонавий техник даражадаги ахборот-таҳлилий база ташкил этилишини таъминласин.

11. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги лойиҳалаштириш, қурилиш жараёнини ташкил этиш ва бошқаришнинг янги усулларини, шунингдек, илғор қурилиш технологияларини жорий этиш бўйича илғор хорижий тажрибани ўрганиш мақсадида архитектура соҳасида хорижий илмий-тадқиқот ташкилотлари билан яқин ҳамкорлик ўрнатишда Ўзбекистон Республикасининг чет элдаги дипломатик ваколатхоналари орқали Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасига ҳар томонлама кўмаклашсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

таълимнинг янги талаб этилган йўналишлари (қурилишда маркетинг, қурилишда менежмент ва бошқалар) бўйича қурилиш тармоғида юзага келаётган кадрларга бўлган эҳтиёжлардан келиб чиқиб, ҳар йили 1 декабргача таълимнинг ушбу йўналишларини очиш ва бўлажак ўқув йилида улар бўйича қабул квоталарини белгилаш учун Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлигига ягона шаклларга мувофиқ аниқланган эҳтиёжлар бўйича асосланган таклифларни киритсинлар;

тармоқ мутахассисларининг малакасини ошириш учун тизимли асосда тажриба алмашишни ва мақсадли тажриба орттиришларни ташкил этиш учун ҳар йили 1 декабргача етакчи ихтисосли хорижий олий таълим ва тадқиқот ташкилотлари билан ҳамкорлик дастурлари ишлаб чиқилиши ва тасдиқланишини таъминласинлар.

13. Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг 5-иловага мувофиқ айрим қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

14. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари – "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ бошқаруви раиси А.Ж.Раматов ва Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси раиси Б.И.Закиров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш.МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2018 йил 2 февраль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «2018-2022 ЙИЛЛАРДА АҲОЛИ ПУНКТЛАРИНИ БОШ РЕЖАЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАШ, ШУНИНГДЕК, ШАҲАРСОЗЛИК СОҲАСИДА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАШ СИФАТИНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИГА

Кейинги йилларда республикада шаҳарсозликни такомиллаштириш соҳасида комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди. Замонавий ижтимоий объектлар ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси билан таъминлаган ҳолда аҳоли фаровонлиги даражасини ошириш, арзон ва айни вақтда қулай ҳамда шинам уй-жойга бўлган эҳтиёжларини қондириш борасидаги ишлар шаҳарлар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг архитектура қиёфасида сезиларли ўзгаришлар ясамоқда.

Шу билан биргаликда замонавий бинолар, иншоотлар, кўп функцияли комплексларни барпо этишгагина эмас, балки аҳоли пунктларида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишга кўмаклашувчи янги истироҳат боғлари, хиёбонлар, сув ҳавзалари ва спорт иншоотлари билан биргаликда рекреация зоналарини барпо этишга ва мавжудларини ободонлаштиришга катта эътибор берилмоқда.

Ривожланишнинг бош режаларини ишлаб чиқиш жараёни ҳудудларни режали ва босқичма-босқич қуришнинг асоси ҳисобланади.

Ушбу омил ҳисобга олинган ҳолда қуйидаги чоралар кўрилди:

биринчидан, мақсадли давлат дастурларига мувофиқ 96 та шаҳар ва 87 та шаҳар посёлкалари учун бош режалар ишлаб чиқилди ҳамда 550 та қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари учун ҳудудларни меъморий режалаштиришни ташкил этиш лойиҳалари тайёрланди;

иккинчидан, бош режаларни сифатли ва ўз вақтида ишлаб чиқишни таъминлаш мақсадида республика ҳудудларида қўшимча равишда 26 та етакчи лойиҳа-қидирув ташкилоти ҳамда "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" давлат унитар корхонасининг 12 та филиали ташкил этилди, шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқишга жалб этилган бош лойиҳа ташкилотларининг фаолиятини такомиллаштириш чоралари белгиланди.

Шу билан биргаликда шаҳар ва қишлоқ аҳоли пунктларини шаҳарсозлик ҳужжатлари билан таъминлаш бўйича маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, вазирликлар ва идоралар томонидан кўрилган чоралар етарли бўлмаганлиги сабабли 23 та шаҳар, 994 та шаҳар посёлкаси ва 922 та қишлоқ аҳоли яшаш жойлари тасдиқланган шаҳарсозлик ҳужжатларига эга эмас.

Лойиҳа ташкилотларининг замонавий техник воситалар, илғор инновацион дастурий маҳсулотлар ва зарур ахборот базаси билан етарлича таъминланмаганлиги лойиҳа маҳсулотининг сифати пасайишига ва ишлаб чиқиш муддатлари чўзилишига олиб келмоқда. Хорижий тажрибани ўрганишда ва кадрларни тайёрлаш жараёнида тизим йўқлиги ҳам лойиҳа-қидирув ишларининг сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни, улар билан аҳоли пунктларини ўз вақтида қамраб олиш учун шарт-шароитлар яратишни, лойиҳа ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштиришни, ихтисослаштирилган олий таълим муассасалари томонидан архитекторлар, қурувчилар ва тармоқнинг бошқа мутахассисларини тайёрлаш сифатини оширишни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "2018-2022 йилларда аҳоли пунктларини бош режалар билан таъминлаш, лойиҳа ташкилотлари фаолиятини яхшилаш, шунингдек, шаҳарсозлик соҳасида мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Қарорда қуйидаги чоралар назарда тутилган:

биринчи – 2018-2022 йилларда республика шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг бош режалари лойиҳаларини ишлаб чиқиш дастурлари, 2018-2019 йилларда аҳоли пунктларини батафсил режалаштириш лойиҳалари ишлаб чиқилиши билан бир вақтда қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштиришни ташкил этиш лойиҳаларини ишлаб чиқиш дастури ҳамда Ишлаб чиқилаётган шаҳарсозлик ҳужжатлари сифатини яхшилаш, лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини ривожлантириш, шунингдек, шаҳарсозлик соҳасида мутахассислар тайёрлашни такомиллаштириш ва уларнинг малакасини ошириш бўйича комплекс тадбирлар тасдиқланди;

иккинчи – 2018-2022 йиллар даврида 23 та шаҳар ва 115 та шаҳар посёлкаси бош режалари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси ва Жиззах вилоятида 55 та қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини меъморий режалаштиришни ташкил этиш лойиҳалари ишлаб чиқилиши белгиланди;

учинчи – шаҳарсозлик ҳужжатлари сифатини яхшилаш ва ўз вақтида ишлаб чиқиш мақсадида ушбу қарор билан тасдиқланган дастурларни амалга ошириш бўйича буюртмачи функцияси маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳузуридаги "Ягона буюртмачи хизмати" инжиниринг компанияларидан Қорақалпоғистон Республикаси архитектура ва қурилиш қўмитасига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар архитектура ва қурилиш бош бошқармаларига олиб берилди;

тўртинчи – ихтисослаштирилган лойиҳа ташкилотлари "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" давлат унитар корхонаси ва "ТошкентбошпланЛИТИ" давлат унитар корхонаси билан бир қаторда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 майдаги "Лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2946-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган минтақавий етакчи лойиҳа-қидирув ташкилотлари лойиҳага кўра аҳоли сони 20 минг кишидан кам бўлган шаҳар посёлкаларининг бош режаларини ишлаб чиқишга жалб этилмоқда. Шу билан биргаликда "Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖга қишлоқ (овул) фуқаролар йиғинлари ҳудудларини архитектура-режалаштиришни ташкил этиш лойиҳаларини ишлаб чиқиш билан биргаликда қўшимча батафсил режалаштириш лойиҳаларини ҳамда ушбу батафсил режалаштириш лойиҳалари учун топогеодезия хариталарини ишлаб чиқиш юкланмоқда;

бешинчи – Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитасига, шунингдек, Молия вазирлиги ва Иқтисодиёт вазирлигига Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларида тегишли маблағлар ажратилишини назарда тутиб ушбу қарор билан тасдиқланган дастурларни амалга оширишни молиялаштиришга ҳар йили зарур маблағлар ажратилишини таъминлаш юкланади;

олтинчи – шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқишга тор доирадаги республиканинг лойиҳа ташкилотларига монопол ҳуқуқ берилиши амалиётидан воз кечиш мақсадида қарор билан биринчи марта Тошкент шаҳри, Тошкент вилояти шаҳарлари ва шаҳар посёлкаларининг ҳамда бошқа шаҳарларнинг бош режаларини ишлаб чиқишга хорижий лойиҳа-қидирув ташкилотларини танлов асосида жалб этиш назарда тутилмоқда;

еттинчи – лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини тубдан такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасига икки ой муддатда "ЎзшаҳарсозликЛИТИ" ДУК, "ТошкентбошпланЛИТИ" ДУК ва "Қишлоққурилишлойиҳа" МЧЖнинг етакчи лойиҳа-қидирув ташкилотлари тузилмасига ҳудудларни режалаштириш ва қуриш бўйича ҳужжатларни ишлаб чиқиш жараёнида улар фаолиятининг самарадорлигини оширишни, шунингдек, илғор хорижий тажрибани ҳисобга олган ҳолда ҳажм-режалаштириш жиҳатидан лойиҳалаштиришни назарда тутувчи долзарб ўзгартиришлар киритилишини, шунингдек, лойиҳа-ташкилотлари ва шаҳарсозлик фаолиятининг бошқа иштирокчилари орасида тегишли долзарб ахборотни тезликда ва кенг кўламли тарқатиш имконини берувчи замонавий техник даражадаги ахборот-таҳлилий база ташкил этилишини таъминлаш вазифаси қўйилди;

саккизинчи – илғор хорижий тажрибани синчиклаб ва тизимли ўрганмасдан ҳеч бир соҳада илғор технологияларни жорий этишдан реал натижаларга эришиб бўлмаслигини инобатга олган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигига архитектура соҳасида хорижий илмий-тадқиқот ташкилотлари билан яқин ҳамкорлик ўрнатишда Ўзбекистон Республикасининг чет элдаги дипломатик ваколатхоналари орқали Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасига ҳар томонлама кўмаклашиш топширилди;

тўққизинчи – Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тармоқ мутахассисларининг малакасини ошириш учун тизимли асосда тажриба алмашишни ва мақсадли тажриба орттиришларни ташкил этиш учун ҳар йили 1 декабргача етакчи ихтисосли хорижий олий таълим ва тадқиқот ташкилотлари билан ҳамкорлик дастурлари ишлаб чиқилиши ва тасдиқланишини таъминлаш топширилди;

ўнинчи – Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига таълимнинг янги талаб этилган йўналишлари бўйича кадрларга бўлган эҳтиёжлардан келиб чиқиб, ҳар йили 1 декабргача таълимнинг ушбу йўналишларини очиш ва улар бўйича қабул квоталарини белгилаш учун Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлигига ягона шаклларга мувофиқ аниқланган эҳтиёжлар бўйича асосланган таклифларни киритиш вазифаси юклатилди.

Таъкидлаш керакки, ишлаб чиқилаётган шаҳарсозлик ҳужжатлари сифатини яхшилаш, лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини ривожлантириш, шунингдек, шаҳарсозлик соҳасида мутахассислар тайёрлашни такомиллаштириш ва уларнинг малакасини ошириш бўйича комплекс тадбирлар шаҳарсозлик соҳасида норматив-ҳуқуқий ва норматив-техник базани такомиллаштиришга йўналтирилган чораларни амалга ошириш назарда тутилмоқда.

Шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш дастурлари тасдиқланиши қисқа муддатда барча шаҳарларни, шаҳар посёлкалари ва қишлоқ ҳудудларининг бир қисмини шаҳарсозлик ҳужжатлари билан таъминлаш имконини беради, бу эса аҳоли пунктларининг қиёфасини яхшилашга ижобий таъсир кўрсатади, кўчаларни ва бошқа ҳудудларни тартибсиз ва ўзбошимчалик билан қуриш ҳолатларининг олдини олади, яъни аҳолининг қулай яшаши даражасини оширишга кўмаклашади.

Аҳоли ҳаёт фаолияти учун қулай муҳит яратиш, ишлаб чиқариш, ижтимоий ва муҳандислик-транспорт инфратузилмаси ривожланган обод аҳоли пунктларини барпо этиш янги шаҳарсозлик сиёсати амалга оширилишининг натижаси бўлиши керак.

Ноёб хусусиятларга эга коврак
Уни етиштириш кўп меҳнат ва харажат талаб этмайди.

Ажиб дунё манзаралари
Сатурн йўлдошида микроорганизмлар кузатилди.

«Qishloq hayoti»
www.qishloqhayoti.uz info@qishloqhayoti.uz
2018-yil 6-fevral, seshanba 15 (8878)-son

ЖЕНЬШЕНДАН ҲАМ АЪЛО ЎСИМЛИК

ёхуд биз билган ковракнинг очилмаган хусусиятлари бисёр

Сурхондарё вилояти

Президентимиз жорий йил 19-20 январь кунлари Сурхондарё вилоятига ташрифи чоғида вилоятда ўрмон хўжалигини ривожлантириш бўйича бажарилаётган ишлар билан танишиб, бу борада истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш, айниқса, пистазорларни кенгайтириш, доривор ўсимликлар, шу жумладан, коврак етиштириш бўйича кўрсатма ва топшириқлар берди.

– Вилоятнинг тоғ ва тоғ олди ҳудудларида фойдаланилмайдиган ер майдонлари кўп бўлиб, уларда ҳар йили ўртача 350 гектаргача пистазорлар барпо этилар эди, – дейди вилоят ўрмон хўжалиги бошқармаси бошлиғи Рустам Алимов. – Эндиликда биргина Узун туманидаги Боботоғ давлат ўрмон хўжалигига қарашли ерларда 30 минг гектар писта плантацияларини ташкил этиш режалаштирилмоқда. Лойиҳага кўра, жорий йилда 2,5 минг гектар пистазор ташкил этилиб, 650 та иш ўрни яратилиши режалаштирилмоқда. 2018-2020 йилларда пистазорлар 8 минг гектарга етказилиб, 2 минг янги иш ўрни яратилади. Бундан ташқари, пистазорлар ҳосилга киргунча қатор ораларига биринчи маротаба коврак ўсимлигини экиш лойиҳаси ишлаб чиқилди. Лойиҳа россиялик ҳамкорлар билан бирга амалга оширилади.

Дарвоқе, коврак доривор ўсимлик бўлиб, ундан тайёрланган хомашё табобатда турли оғир хасталикларни даволашда кенг қўлланилади. Ҳозир Ўзбекистонда йилига 8 тонна коврак ўсимлиги хомашёси тайёрланмоқда. Уни маданий ҳолда етиштириш маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кескин ошириш имконини беради. Ушбу лойиҳанинг умумий қиймати 20 миллиард сўм бўлиб, 2018 йилда 2 минг 500 гектар майдонга коврак экилиши режалаштирилган. 2018-2020 йилларда эса бу кўрсаткич 8 минг гектарга етказилиши мўлжалланган. Бу ўсимликлар тўлиқ ҳосилга киргандан сўнг йиллига 40 тонна атрофида хомашё олиш имкони туғилади. Йиллик экспорт ҳажми 2,8 миллион АҚШ долларига тенг бўлиши кўзда тутилган. Ҳозирги кунда 1 килограмм ковракнинг нархи 70 АҚШ долларига тенглигини ҳисобга олсак, унинг иқтисодий томондан аҳамияти маълум бўлади. Асосийси, маҳсулотга бўлган харидорлар ҳам тайин. Жумладан, Ҳиндистон ва Хитой давлатлари ковракка асосий харидор ҳисобланишади. Ушбу лойиҳани амалга ошириш эвазига 500 та янги иш ўрни яратилади.

Юртимизда ёввойи ҳолда ўсувчи ковракнинг қирққа яқин тури учрайди. Унинг 7 тури Ўзбекистон Қизил китобига киритилган. Ковракнинг Қизил китобга киритилмаган 3 тури саноат аҳамиятига эга бўлиб, улар сассиқ коврак, кўҳистон ковраги ва шаир ковракдир. Сассиқ коврак Қорақалпоғистон Республикаси, Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро, Навоий, Самарқанд ва Жиззах вилоятларининг адир ва чўл ҳудудларида ўсади. Кўҳистон ковраги Деҳқонобод, Бойсун, Узун туманларининг тоғолди адирлари ҳамда кисман Фориш ва Нурота туманларидаги тоғолди ҳудудларда учрайди.

– Сассиқ ковракни Мисрда "абу кабир" деб аташади, – дейди "Ўзфармсаноат" акциядорлик концерни Сурхондарё вилояти филиали раҳбари Муҳаммади Очилов. – Энг сифатли коврак елим-смоласи бор, қизил, кучли ҳиди бор ўсимликдир. Баъзилар уни ана шу ҳиди сабабли хуш кўришмайди. Бошқа коврак турларининг бундан ҳам кучли ва нохуш ҳиди бўлади. Коврак ўзига тортиш кучига эга бўлиб, бошқа ўсимлик шираларига нисбатан табиати иссиқ ва сийрак, шунинг учун кучли сўриш таъсирига эга. Сассиқ коврак шилимшиқ чиқарадиган, балғам ташлатадиган таъсирга эга, кўкрак қафасини тозалаб, овозни тиниқлаштиради. Бундан ташқари, у сурункали йўтал ва хроник овоз хириллашига қарши яхши самара беради. Яллиғланган муртакларни даволашда ёрдам беради. Бу учун уни асал билан аралаштириб оғиз ичкарисига суртиш керак. Қадимда ковракдан заҳар таъсирига қарши дори сифатида ҳам фойдаланишган. Заҳарланган ўқ етказган жароҳатларга суртиб заҳар таъсирини камайтиришган. Чаён чаққанда эса уни илиқ ўсимлик мойига аралаштириб, чаққан жойга суртилган.

Коврак халқ табобатида бўғин, бронхиал астма, сариқ касаллиги, кўк йўтал, сил, диабет, қон кетишига, тутқаноқ, инсон организмидаги гелминтларни йўқ қилиш ҳамда нафас қисишига қарши восита сифатида фойдаланилади.

– Коврак кўриш қобилиятини яхшилайди, яъни катаракта, кўз касалликлари ва шишларини даволашда яхши ёрдам беради, – дейди эколог олим Серка Каттаев. – Коврак ўсимлиги халқ орасида шифобахш хусусиятлари билан танилган. Шу боис, "унинг олдида женьшень ҳам ип эшолмайди" дейишади. Агар тез-тез ёшланадиган кўзларга уни асал билан аралаштириб сурма каби сурилса, дарҳол фойдаси сезилади, емирилган тишга қўйилса, оғриқни секинлаштиради. Коврак артрит ва бўғим оғриқлари, асаб касалликларини даволашда самарали восита ҳисобланади. Масалан, юз фалажи хасталигида у юз терисига суртилса, беморнинг ҳоли яхшиланади. Малҳам сифатида сон ва болдирлардаги оғриқларни бартараф этади. Сассиқ коврак қонни тозалайди ва безгакни йўқ қилади. Суюқ дори сифатида ичилганда бодни чиқаради, қорин бўшлиғида туриб қолган қонни тозалайди ва санчиқларни йўқотади. Бундан ташқари, жигар ва ошқозон учун ҳам фойдалидир.

Сассиқ коврак ва кўҳистон коврагининг шираси антисептик хусусиятга эга бўлгани боис Кичик Осиё, Яқин Шарқ ва Осиёнинг бошқа кўплаб давлатларида озиқ-овқат зиравори сифатида, фармацевтика саноати, ўсимлик касалликлари ва зараркунандаларига қарши курашда кенг қўлланилади.

Тармоқни ривожлантириш учун 10 йилга мўлжалланган стратегия ишлаб чиқиш, коврак ўсимлиги хомашёсини етиштириш ва экспортини амалга ошириш уюшмасини ташкил этиш бўйича ҳам тегишли ишлар олиб борилмоқда. Соҳа учун кадрлар тайёрлаш долзарб вазифа. Шунга мувофиқ, Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятларидаги қишлоқ хўжалик коллежларида кадрлар тайёрлашни йўлга қўйиш, коврак плантацияларини ташкил этиш, унинг хомашёсини қайта ишлаш ҳамда экспорт ҳажмини кенгайтириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш юзасидан амалий ишлар бошлаб юборилди.

Дилфуза ЖЎРАЕВА,
"Qishloq hayoti" мухбири.

ОЛАМДА НИМА ГАП?

ТИТАНДА ҲАЁТ БОР

"НАСА" коинот агентлиги тадқиқотчилари Сатурн йўлдоши Титан атмосферасида микроорганизмлар борлигидан дарак берувчи моддани аниқлашди. Бу ҳақдаги хабар Phys.org сайтида чоп этилди.

Титан сиртидан 200 километр баландликда микроорганизмлар ҳужайра мембраналарининг шаклланишида иштирок этувчи бирикмалар – акрилонитрилнинг кичик миқдорда борлиги қайд қилинди. Бу бирикмалар метан океанларида яшаши тахмин қилинмоқда.

Молекулалар Титаннинг жанубий қутбида аниқланган. Титанда ҳукм сурувчи паст ҳароратларда (Цельсий бўйича 179 даража совуқ) акрилонитрил томчиларга бирлашиб, метан кўлларга тушади. Тажрибанинг кўрсатишича, Титаннинг шимолий қисмида ушбу моддадан бир куб сантиметрда ўн минглаб тирик ҳужайраларни яратиш мумкин, бу эса сайёрамиздаги океанлар яқинидаги ҳудудлардаги бактериялар сонидан кўпроқни ташкил қилади.

Олимлар акрилонитрилни топиш учун "Atacama Large Millimeter Array" радиотелескоплар мажмуасидан фойдаланишган.

«ҚУЁШ ЕЛКАНЛИ» КЕМАЛАР

"Eco Marine" номли япон компанияси ҳаракатланиш учун бир вақтда ҳам қуёш, ҳам шамол энергиясини қўллай олиши мумкин бўлган кемалар лойиҳасини тақдим қилди.

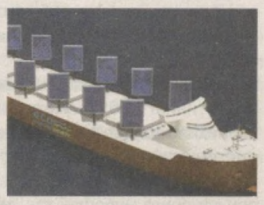

Лойиҳага кўра, кема бортига кўп миқдорда махсус қуёш панеллари ўрнатилади ва кеманинг умумий энергия тармоғига уланади ҳамда энергия ишлаб чиқариб, уни захиралайди. Бундан ташқари, панеллар сузиш вақтида, шамол бўлганда елкан сифатида қўлланади.

Компания жорий йилда кичик юк кемаларида уларнинг анъанавий қувват таъминотлари ўрнига ўзининг "қуёш елканлари"ни ўрнатиб, ушбу технологияни синовдан ўтказмоқчи. Синовлар 12-18 ой давом этади ва жараён вақтида кемалар бундай елканлардан қандай миқдорда ҳаракат энергияси олиши мумкинлиги ва кемаларда максимал самарадорликка эришиш учун қандай миқдорда қуёш панеллари ўрнатиш кераклиги аниқланади.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

ТАЪЛИМ ТИЗИМИДАГИ ИСЛОҲОТЛАР ҚАНДАЙ КЕЧМОҚДА

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Президентининг умумий ўрта, ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирларига оид фармон ва қарорлари мазмун-моҳиятига бағишланган матбуот анжуманида бу ҳақда кенг маълумот берилди.

Унда таъкидланганидек, 2017/2018 ўқув йилидан бошлаб умумтаълим мактабларининг 9-синф битирувчиларига ўз хоҳишига мос тарзда мактабларнинг 10-синфида ёки академик лицей ва коллежларда ўқишни давом эттириш имконияти яратилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 25 январдаги қарорига мувофиқ 2018/2019 ўқув йилидан бошлаб мажбурий умумий ўрта ва ўрта махсус таълим умумтаълим мактабларида, жумладан, ихтисослаштирилган санъат ва маданият, олимпия захиралари мактаб-интернатларида ҳамда академик лицейларда узлуксиз ва 11 йиллик муддатда амалга оширилади.

Шу муносабат билан Халқ таълим вазирлиги томонидан 10-11-синфлар учун 12 та умумтаълим фанлари бўйича ўқув режалари қайтадан ишлаб чиқилиб, уларга қатор ўзгартиришлар киритилди. Фан дастурлари асосида 10-синф ўқувчиларига умумтаълим фанларидан 18 номдаги дарсликлар 7 тилда жами 9 миллиондан ортиқ ададда чоп этилди ва жойларга етказилди.

Умумий ўрта таълим масканлари 10-11-синф ўқувчиларининг таълим олиши билан бирга уларга касб ўргатиш мақсадида жойларда Ўқув ишлаб чиқариш мажмуаларининг фаолияти йўлга қўйилди.

2017/2018 ўқув йилининг учинчи чорагидан бошлаб юртимизнинг ҳар бир ҳудудидан танланган 28 та ўқув ишлаб чиқариш мажмуасида 9-синф ўқувчиларига касб ўргатиш ишлари тажриба-синов тарзида олиб борилмоқда. Унинг натижалари асосида келгусида касб ўргатиш сирларини мактабларнинг 9-синфларидан бошлаш кўзда тутилган. Келгусида илғор хорижий тажрибалар ва ўқитишнинг инновацион методлари, замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этган ҳолда 11-синфлар учун 20 номдаги 9,7 миллион ададдаги дарсликлар яратилади.

Наргиза ҲАСАНОВА,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Наманган вилояти

ИССИҚХОНАДА ЯПОН ПОМИДОРЛАРИ

Чуст туманидаги "Кўкламобод замин" МЧЖ раҳбари Баҳодир Иномов 2 гектар ерда 3 та иссиқхона қурди. Энг аввало, сув муаммоси ҳал қилинди.

– Бурғулаш ишлари кутилган самара бериб, 160 метр чуқурликдан қишлоқ хўжалиги экинлари учун яроқли сув чиқди, – дейди тадбиркор. – Шундан сўнг, помидорнинг япон селекциясига мансуб навлари кўчатларини ўзимизда етиштириб, 50Х80 см. ораликда экдик. Ҳозир иссиқхоналаримизда жами 33 минг туп кўчат парваришланмоқда. Биринчи экилган кўчатларимиз 30 кунда гулга кирди, 80 кунда пишиб етилди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, ҳар бир тупдан ўртача 5 килограммдан ҳосил олганимизда ҳам умумий кўрсаткич 165 тоннадан кам бўлмайди.

Иссиқхонада кўчатлар, мева ва сабзавотлар етиштириш борасида 25 йиллик тажрибага эга Лутфиддин Мирзажонов айни пайтда мазкур корхонада иш юритувчи вазифасида меҳнат қилмоқда. Унинг таъкидлашича, ҳозирга келиб иссиқхоналарда 40 та иш ўрни яратилибди. Жорий йил охирига бориб улар сони яна 60 кишига ортар экан. Қўшни тадбиркорлар томонидан ёндаш Сабзазор массиви адирларидаги 15 гектарлик майдонда барпо қилинаётган иссиқхоналар ҳам ишга туширилса, яна 960 нафар юртдошимиз ишли бўлади.

Равшанбек МИРЗАОЛИМОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Андижон вилояти

ЁЗ ҒАМИНИ ҚИШДА ЧЕККАН ДОН ЭКИБ, ОЛТИН ЎРАДИ

Мўл ҳосилни кўзлаган деҳқон бир сония ҳам хотиржам туролмайди. Қишни қиш, ёзни ёз демайди, ҳамиша ҳаракатда бўлади.

Марҳамат туманидаги "Кўтарма гул ҳосили" фермер хўжалиги жамоаси ҳар йили пахта ва ғалладан мўл ҳосил олишади. Ҳосилдан бўшаган майдонларга турли такрорий экинлар экиб, даромадини янада орттиради.

Айни дамда – қишнинг қорли-қировли кунларида ҳам хўжалик аъзолари далада. Бир майдонада ғаллага ўғит бериляпти. Ортидан сув тараляпти. Сув йўллари тозаланиб, дарахтларнинг ости юмшатиляпти. Маҳаллий ўғит жамғариш ишлари жадал боряпти.

Фермер хўжалигининг ихчамгина дала шийпони яқинида молхона, товуқхона, иссиқхона ҳамда беш қути асалари оиласи бор. Улар хўжаликнинг қўшимча даромад манбалари.

– Иссиқхонага кузда турли резаворлар уруғини сепгандик, – дейди фермер Валижон Қурбонов. – Улар помидор ёки бодринг кўчатлари ўтқазиш вақтигача хўжалик иқтисодига мадор бўлиб туради. Деҳқоннинг бозорга бориши ва қозон учун керакли нарсаларни харид қилишини тасаввур этолмаймиз.

Ҳа, бозор иқтисодиёти шароитида тежамкорлик ва омилкорлик уйғун бўлиши зарур эканлигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Буни англаган ва енг шимариб ишга киришган фермерлар аллақачон фойдага кириб бўлганлигини кузатяпмиз.

Яқинда ушбу фермер хўжалик мисолида вилоят миқёсида анжуман бўлиб ўтди. Унда баҳорги юмушларга тадорик кўриш, ердан самарали ва оқилона фойдаланиш хусусида сўз борди. Фермер хўжалигида тўпланган илғор тажрибалар иштирокчиларга ўрнак сифатида кўрсатилди. Ишчиларга муносиб меҳнат шароити яратиш борасида фикрлар алмашилди.

Умиджон МАМАРАСУЛОВ

ЭЪЛОНЛАР

Тошкент ш. Олмазор т. "Ягона дарча" маркази томонидан рўйхатга олинган "SOBIR BEST MEBEL" ХКнинг ташкилий-ҳуқуқий шакли "SOBIR BEST MEBEL" МЧЖга ўзгартирилади.

Тошкент ш. "Ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри хизмати" ДУК томонидан Тошкент автомобиль йўлларини лойиҳалаш, қуриш ва эксплуатацияси институтига қарашли Юнусобод т. 9-мавзе Мирзаахмедов ва Уч Қўрғон кўч.да жойлашган "Тулзор" кафеси номига берилган 10070603020009 рақамли ер кадастри ҳужжати йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент ш. Яккасарой т. "Ягона дарча" марказида (реестр № 533540, 21.07.2017 й.) рўйхатга олинган "EGROUP" МЧЖнинг (СТИР 304994905) номи "KORPORACIYA PODUSHEK" МЧЖга ўзгартирилади. Манзил: Тошкент ш. Яккасарой т. Миробод кўч. 2-уй. Тел.: (+99890) 928-69-69.

Тошкент ш. ҳокимлиги Бинолардан фойдаланиш департаменти тасарруфидаги Яшнобод т. Авиасозлар 2-мавзеси, 65-уй манзилида жойлашган бино қисмининг фойдаланиш ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги (16.08.2017 й.) TS 0271290-сонли тасдиқловчи гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент вил. Бекобод т.да жойлашган "MALHAMI SINO" МЧЖ устав фонди 393 980 000 сўмдан 10 000 000 сўмга камайтиришнинг мазмуни қилади.

Тошкент вил. Зангиота т. ҳокимияти ҳузуридаги ТСРЎИ томонидан рўйхатга олинган "SILVER AGRO MINERAL" МЧЖнинг ташкилий-ҳуқуқий шакли барча ҳуқуқ ва мажбуриятлари ўтган ҳолда "SILVER AGRO MINERAL" ХКга ўзгартирилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОН

«TASHKENT REALTOR SERVICE» МЧЖНИНГ

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ ФИЛИАЛИ БОШЛАНҒИЧ БАҲОСИ БОСҚИЧМА-БОСҚИЧ ОШИБ БОРИШ ШАКЛИДА ЎТКАЗИЛАДИГАН ОЧИҚ АУКЦИОН САВДОСИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Очиқ аукцион савдосига қуйидаги "Кўчмас мулк" объекти қўйилмоқда:

1. Жиззах вилояти Арнасой тумани "Бўстон" ҚФЙ ҳудудида жойлашган "Учтепа пахта тозалаш" АЖ балансидаги "Андижон" пахта қабул қилиш маскани бино иншоотлари.

Бошланғич баҳоси – 151 403 000 сўм.

Очиқ аукцион савдоси 2018 йил 12 март куни соат 11:00 да Жиззах шаҳри Ш.Рашидов шоҳкўчаси 14-уйда жойлашган Вилоят касаба уюшмалари кенгаши биносининг 320-хонасидаги савдо ташкилотчисининг манзилида бўлиб ўтади.

Аукцион савдоси шу куни бўлиб ўтмаган тақдирда такрорий савдо 2018 йилнинг 27 март, 11, 26 апрель кунлари соат 11:00 да бўлиб ўтади.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагини билдирган шахслар "Закалат пули тўғрисидаги келишуви"ни имзолагандан сўнг, объект бошланғич баҳосининг 15 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини "TASHKENT REALTOR SERVICE" МЧЖ Жиззах вилояти филиалининг ҳисобрақамига ("Ипотека банк"нинг Жиззах вилояти филиали, х/р 20208000304876496002, МФО 00122, СТИР 301743808) тўлашлари лозим.

Шунингдек Риэлторлик хизматларининг миллий стандарти (2-сон РХМС)га асосан талабгорларга кўчмас мулк бозорида ахборот ва маслаҳат хизмати кўрсатилади ҳамда энг кам иш ҳақининг 3 баравари миқдорига тенг суммада шартномалар тузилади.

Аукцион савдосида қатнашиш учун талабгорлар қуйидаги ҳужжатларни топшириши керак:

– юридик шахслар учун – давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, ишончли вакил иштирок этганида қонун билан белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома.

– жисмоний шахслар учун – паспорт нусхаси, ишончли вакил иштирок этганида қонун билан белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома.

Мазкур ҳужжатлар эълон чоп этилган кундан бошлаб, расмий иш кунлари соат 9:00 дан 16:00 гача Жиззах шаҳри Ш.Рашидов шоҳкўчаси 14-уйда жойлашган Вилоят касаба уюшмалари кенгаши биносининг 320-хонасида – ташкилот манзилида қабул қилинади ва савдодан бир кун олдин соат 16:00 да тўхтатилади.

Мурожаат учун манзил: Жиззах шаҳри Ш.Рашидов шоҳкўчаси 14-уйда жойлашган Вилоят касаба уюшмалари кенгаши биносининг 320-хонаси.

Мурожаат учун телефонлар: +99890-296-53-47, +99890-515-88-73.
e-mail: realtorservice@mail.uz.

Хизматлар лицензияланган. Лицензия RR-0008.

QISHLOQ HAYOTI

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Зойир МИРЗАЕВ, Баҳодир ЮСУПОВ, Бакриддин ЗАРИПОВ, Шуҳрат ТЕШАЕВ, Муҳаммаджон ТОШБОЛТАЕВ, Абдурасул АБДУЛЛАЕВ, Ботир СУЛАЙМОНОВ, Маҳмуд ТОИР, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Анвар ҚУЛМУРОДОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Шодиёр ЙЎЛДОШЕВ (Масъул котиб).

Телефонлар: Қабулхона – 236-26-50, Котибият – 236-26-47,
Аграр масалалар бўлими – 233-76-78, Маънавият ва маърифат бўлими – 236-26-35,
Ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий масалалар бўлими – 236-26-49,
Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 233-76-78, Факс – 233-44-43, 233-09-93.

Реклама ва эълонлар: 236-26-50, 233-28-04.
web sayt: www.qishloqhayoti.uz e-mail: info@qishloqhayoti.uz

Ҳудудлардаги мухбирлар:
Қорақалпоғистон Республикаси – (+99890) 592-62-04

Вилоятлар:

Андижон	–	(+99893) 630-73-03;
Бухоро	–	(+99891) 401-29-59;
Жиззах	–	(+99893) 940-10-78;
Навоий	–	(+99891) 332-50-99;
Наманган	–	(+99893) 948-53-86;
Фарғона	–	(+99890) 407-76-03;
Самарқанд	–	(+99893) 994-57-08;
Сирдарё	–	(+99894) 168-23-60;
Сурхондарё	–	(+99890) 644-44-11;
Тошкент	–	(+99890) 976-39-58;
Хоразм	–	(+99897) 790-47-61;
Қашқадарё	–	(+99891) 635-08-03.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Буюртма Г-213, ҳажми 2 босма табоқ.
Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Манзилимиз: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Газета тахририятнинг ўзида компьютерда терилди ва дизайнер Маркс ЮСУПОВ томонидан саҳифаланди.

21647 нусхада чоп этилди.
НАШР ИНДЕКСИ – 144
Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 22.35

ISSN 2010-7021

Навбатчи муҳаррир: С.ЗИЁДУЛЛАЕВ
Мусаҳҳиҳ: Д.КОМИЛЖОНОВА

Газета сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади. Баҳоси келишилган нархда. Газета "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 12345